

UCHWAŁA Z DNIA 23 MAJA 2006 R.

I KZP 6/06

W wypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo skarbowe nie jest dopuszczalne orzeczenie świadczenia pieniężnego na podstawie art. 39 pkt 7 k.k.

Przewodniczący: sędzia SN S. Zabłocki (sprawozdawca).

Sędziowie SN: W. Kozielowicz, M. Sokołowski.

Prokurator Prokuratury Krajowej: A. Herzog.

Sąd Najwyższy w sprawie Jacka K., po rozpoznaniu przedstawionego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w P., postanowieniem z dnia 17 stycznia 2006 r., zagadnienia prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

„Czy w przypadku orzeczenia warunkowego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo skarbowe dopuszczalne jest orzeczenie świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 39 pkt 7 k.k. pomimo tego, że przepis art. 20 § 2 k.k.s. nie wymienia art. 39 pkt 7 jako przepisu, który stosuje się odpowiednio do przestępstw skarbowych, a w art. 22 § 2 k.k.s. świadczenie pieniężne nie jest wymienione jak środek karny?”

u c h w a l i ł udzielić odpowiedzi jak wyżej.

U Z A S A D N I E N I E

Przedstawione przez sąd odwoławczy zagadnienie prawne powstało w następującym układzie procesowym.

Wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2005 r., Sąd Rejonowy w P. na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu Jackowi K. o występki z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s., określając okres próby na rok. Jednocześnie na podstawie art. 49 k.k. w zw. z art. 67 § 3 k.k. i art. 39 pkt 7 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 2 500 zł na rzecz Wielkopolskiego Centrum Onkologii im. Marii Curie-Skłodowskiej..

Apelację od tego wyroku wniósł zarówno prokurator (zaskarżając wyrok na niekorzyść i formułując zarzut błędnej oceny zebranego materiału dowodowego, która doprowadziła do przyjęcia, iż społeczna szkodliwość czynu zarzucanego nie jest znaczna), jak i obrońca (zarzucając naruszenie przepisu art. 1 § 1 k.k.s. i nieprawidłowe przyjęcie, że zachowanie oskarżonego stanowiło przestępstwo w rozumieniu przepisów tego kodeksu).

Sąd Okręgowy w P., rozpoznając wniesione apelacje, stwierdził, że w sprawie wyłoniło się zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania figurującego w części dyspozytywnej niniejszej uchwały. W uzasadnieniu postanowienia wydanego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k., Sąd ten omawia możliwości rozbieżnego rozumienia zakresu recepcji (w art. 20 § 2 k.k.s.) przepisów Kodeksu karnego dotyczących warunkowego umorzenia postępowania na grunt Kodeksu karnego skarbowego, opowiadając się za jedną z dostrzeganych koncepcji wykładni.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należało rozstrzygnąć, czy w sprawie niniejszej zachodziły przesłanki do wystąpienia przez sąd odwoławczy z tzw. pytaniem prawnym w trybie art. 441 k.p.k. Przedstawione zagadnienie bez wątpienia wy-

łoniło się przy rozpoznawaniu środka odwoławczego, ma ono charakter prawny, a nie faktyczny, a jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia tego środka. Jeśli zatem powstały w zakresie podjęcia uchwały jakieś zastrzeżenia, to były one spowodowane tym, że – jak już wyżej zasygnalizowano – Sąd Okręgowy wyraził jednoznaczne preferencje na rzecz określonego kierunku interpretacyjnego, gdy tymczasem w piśmiennictwie i judykaturze wyrażany był pogląd, iż „sąd odwoławczy powinien zawsze podjąć próbę wyjaśnienia nasuwających się wątpliwości i dopiero wówczas, gdy nie jest w stanie ich sam rozwiązać, przedstawić sprawę Sądowi Najwyższemu” (zob. R.A. Stefański: Instytucja pytań prawnych do Sądu Najwyższego w sprawach karnych, Kraków 2001, s. 290 oraz powołane tam orzecznictwo). Zdaniem Sądu Najwyższego, nawet w konfiguracji, w której sąd odwoławczy dostrzega wszystkie możliwe kierunki interpretacyjne, a jeden z nich uważa za najbardziej trafny, nie zachodzi przeszkoda do wystąpienia w trybie art. 441 § 1 k.p.k. Bowiem po pierwsze, aby sformułować zagadnienie prawne należy właśnie dostrzec możliwość rozbieżnych interpretacji. Po drugie, samo optowanie za jednym z dostrzeganych kierunków wykładni nie świadczy o tym, że sąd odwoławczy wyzbył się wszelkich wątpliwości jak określone zagadnienie prawne należy rozwiązać, czego najwymowniejszym przejawem jest właśnie podjęcie decyzji o jego przekazaniu do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu. Po trzecie, o tym, czy zachodzi potrzeba dokonania zasadniczej wykładni ustawy, to jest czy w sprawie idzie, w istocie, o rozstrzygnięcie kwestii zasadniczych, poważnych - nie może przesądzać „biegłość” sądu odwoławczego, nie tylko w identyfikowaniu problemów prawnych, ale i w ich rozwiązywaniu, a jedynie okoliczności o charakterze obiektywnym, to jest rzeczywista możliwość przyjęcia odmiennych kierunków interpretacyjnych, o której świadczą najczęściej rozbieżności w orzecznictwie. W kwestii zagadnienia przedstawionego przez Sąd Okręgowy w P., uprawnionemu kierunkowi interpretacyjnemu,

za którym opowiada się ten sąd, przeciwstawić można byłoby pogląd przeciwny, zaprezentowany przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu postanowieniu z dnia 16 maja 2002 r., II AKo 245/02, OSA 2002, nr 9, poz. 68.

Przechodząc od zagadnień formalnych do uzasadnienia poglądu merytorycznego, wyrażonego w tzw. tezie niniejszej uchwały, w pierwszej kolejności wskazać należy, że zasadna była propozycja przedstawiona w piśmym wniosku Prokuratury Krajowej, złożonym do akt sprawy, aby osią rozważań uczynić stwierdzenie o autonomii prawa karnego skarbowego, wyrażającej się w samodzielności regulacji odpowiedzialności za przestępstwa skarbowe (por. T. Grzegorzczak: Kodeks karny skarbowy. Komentarz, Warszawa 2002, s. 147; Z. Radzikowska, G. Bogdan, A. Nita, Z. Radzikowska, A. Świątłowski: Kodeks karny skarbowy z komentarzem, Gdańsk 2000, s. 11 ; F. Prusak: Kodeks karny skarbowy. Komentarz, Kraków 2006, t. I, s. 10; R. Kubacki, A. Bartosiewicz: Kodeks karny skarbowy. Przestępstwa i wykroczenia skarbowe, Warszawa 2002, s. 87). Odrębność tej regulacji została jednoznacznie wyeksponowana już w samym uzasadnieniu projektu Kodeksu karnego skarbowego, a zatem przemawia za nią wykładnia historyczna (zob. Uzasadnienie rządowego projektu k.k.s. /w:/ Nowa kodyfikacja karna. Kodeks karny skarbowy, Warszawa 1999, s. 130). Należy w tej mierze zwrócić także uwagę na metodę techniki legislacyjnej, którą przyjął ustawodawca w przepisie poświęconym recepcji na grunt odpowiedzialności karnej skarbowej niektórych przepisów części ogólnej Kodeksu karnego. Nie przez przypadek w art. 20 § 1 *in princ.* k.k.s. stwierdził, że do przestępstw skarbowych „nie mają zastosowania przepisy części ogólnej Kodeksu karnego”, a dopiero po tej wyraźnej deklaracji uczynił koncesję („z zastrzeżeniem”) na rzecz recepcji niektórych tylko przepisów tego ostatniego aktu prawnego na grunt odpowiedzialności za przestępstwa skarbowe.

Podsumowując tę część rozważań stwierdzić zatem należy, że do przestępstw skarbowych nie stosuje się przepisów części ogólnej Kodeksu

karnego z wyjątkiem tych jedynie, które wyraźnie wskazano w przepisach k.k.s., a w szczególności w jego art. 20 § 2. Recepcja ta następuje przy tym nie wprost, ale „odpowiednio”.

Na tle wskazanej wyżej reguły odnotować należy w tym miejscu wywodu stwierdzenie, że w Kodeksie karnym skarbowym nie wymieniono instytucji „świadczenia pieniężnego”, o której mowa w art. 39 pkt 7 k.k. Co najistotniejsze, środka takiego nie przewidziano w art. 22 § 2 k.k.s., w którym sformułowany został katalog środków karnych stosowanych za przestępstwa skarbowe, i w którym przewidziano inne, znajdujące swe odpowiedniki w unormowaniach Kodeksu karnego, środki karne (por. art. 22 § 2 pkt 2, 5, 6, 7 k.k.s. z art. 39 pkt /odpowiednio/ 4, 2, 8 i 1 k.k.). W przepisie art. 20 § 2 k.k.s. nie odwołano się zresztą nie tylko do możliwości „odpowiedniego” stosowania art. 39 pkt 7 k.k., ale także i przepisu art. 49 § 1 k.k. (z oczywistych przyczyn pominąć należy konstrukcję świadczenia pieniężnego, o którym obecnie mowa jest w art. 49 § 2 k.k., a przed zmianą stanu prawnego w art. 49a k.k., albowiem dotyczy ono jednej tylko kategorii przestępstw, a mianowicie występku z art. 178a k.k.). Do tej ostatniej kwestii wypadnie w bardziej szczegółowy sposób powrócić w toku dalszej argumentacji.

Wątpliwości sądu odwoławczego powstały jednak z uwagi na to, że wśród wymienionych w art. 20 § 2 k.k.s. przepisów mających odpowiednie zastosowanie do przestępstw skarbowych figuruje także art. 67 k.k., zaś w paragrafie 3 tego ostatniego przepisu przewidziano możliwość orzekania przy warunkowym umorzeniu między innymi także i świadczenia pieniężnego wymienionego w art. 39 pkt 7 k.k. (art. 67 § 3 k.k.). W orzecznictwie i piśmiennictwie pojawiły się zatem poglądy o możliwości nałożenia na sprawcę przestępstwa skarbowego, wobec którego sąd warunkowo umarza postępowanie, także i takiego właśnie świadczenia. Wyrażano przy tym opinię, że w takiej sytuacji świadczenie to nie ma charakteru samoistnego

środka karnego, ale jest jakoby nierozzerwalnie związane ze środkiem karnym określonym w art. 22 § 2 pkt 8 lit.a k.k.s., czyli z warunkowym umorzeniem (por. wspomniane już wyżej postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 maja 2002 r. oraz A. Zoll w: A. Zoll red.: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, t. I, Kraków 2004, s. 1012 i F. Prusak: Kodeks karny skarbowy..., *op. cit.*, t. I, s. 314).

Zdaniem Sądu Najwyższego, ten ostatni pogląd nie zasługuje na akceptację.

W pierwszej kolejności należy powrócić do sygnalizowanego już zagadnienia, że recepcja niektórych przepisów części ogólnej Kodeksu karnego nastąpiła w art. 20 § 2 k.k.s. w drodze ich „odpowiedniego” zastosowania. Problem „odpowiedniości” stosowania przepisów stanowił przedmiot wielu wypowiedzi w piśmiennictwie i orzecznictwie, zarówno w bardziej ogólnej płaszczyźnie (por. np. J. Nowacki: „Odpowiednie” stosowanie przepisów prawa, PiP 1964, nr 3, s. 374; tenże: *Analogia legis*, Warszawa 1966; L. Morawski: *Wykładowia w orzecznictwie sądów. Komentarz*, Toruń 2002, s. 299-302, a ostatnio A. Błachnio-Parzych: Przepisy odsyłające systemowo (wybrane zagadnienia), PiP 2003, nr 1, s. 43 i nast. oraz R. Hauser: Odpowiednie stosowanie przepisów prawa – uwagi porządkujące, Przegląd Prawa i Administracji, t. LXV, Wrocław 2005, s. 151 i nast., zaś w judykaturze np. uchwałę składu 7 sędziów SN z dnia 30 stycznia 2000 r., I KZP 50/00, OSNKW 2000, z. 3-4, poz. 16), jak i w płaszczyźnie wzajemnego stosunku Kodeksu karnego i Kodeksu karnego skarbowego (por. np. Z. Siwik: „Odpowiednie” stosowanie przepisów kodeksu karnego w prawie karnym skarbowym, Przegląd Prawa i Administracji, t. XXIII, Wrocław 1987, s. 97 i nast. oraz głosę G. Łabudy i T. Razowskiego do postanowienia SA we Wrocławiu z dnia 16 maja 2002 r., Prok. i Pr. 2003, nr 3, s. 101). Nie roszcząc sobie uprawnień do rozstrzygania sporów teoretycznych, wypada wskazać, że zastrzeżenie „odpowiedniości” odesłania powszechnie jest

utożsamiane z odesłaniem nie „wprost”, ale niejako „pośrednim”, mającym skierować uwagę interpretatora przepisów na szczególny charakter takiego odesłania. W konsekwencji, przy tej formule odesłania, jaka została zastosowana w art. 20 § 2 k.k.s. można stwierdzić, że stosowanie niektórych przepisów odniesienia może być pełne, niektórych ograniczone (t.j. z modyfikacjami wynikającymi z konieczności dostosowania ich do rozważanych przypadków), a niektóre przepisy odniesienia mogą nie być w ogóle stosowane, z uwagi na ich bezprzedmiotowość lub sprzeczność z przepisami podstawowymi (por. J. Nowacki: „Odpowiednie” stosowanie..., *op. cit.*, s. 370; L. Morawski: Wykładnia w orzecznictwie..., *op. cit.*, s. 300; R. Hauser: Odpowiednie stosowanie..., *op. cit.*, s. 159.). Szczególną uwagę należy zwrócić na jedno ze wskazywanych w piśmiennictwie ograniczeń wykładni pojęcia „odpowiedniego zastosowania”. Otóż w przypadku odesłania numerycznego z zastrzeżeniem „odpowiedniego stosowania”, a takim posłużył się właśnie ustawodawca w art. 20 § 2 k.k.s., wskazana jest wykładnia ścisła odesłania, a nie wykładnia rozszerzająca (por. Z. Siwik: „Odpowiednie” stosowanie..., *op. cit.*, s. 104 i nast.). Jeżeli zatem ustawodawca wymienił konkretne przepisy odniesienia, to zastosowanie mogą mieć jedynie te przepisy, a nie przepisy z nimi „związane”.

W drugiej kolejności należy przełożyć owe spostrzeżenia ogólne na grunt układu procesowego, w jakim sformułowane zostało rozstrzygane w niniejszej uchwale zagadnienie prawne. Instytucja warunkowego umorzenia postępowania zaliczona została w Kodeksie karnym skarbowym do środków karnych, ale o charakterze probacyjnym (art. 22 § 2 pkt 8 lit. a k.k.s.), przy czym odnoszą się do niej także przepisy art. 41 § 1-3 k.k.s., zawierające unormowania specyficzne dla postępowania karnego skarbowego, a związane z warunkowym umorzeniem. Owe przepisy o tzw. funkcji korygującej (por. glosę G. Łabudy i T. Razowskiego, *op. cit.*, s. 103) zawierają: uzupełnienie katalogu okoliczności wyłączających stosowanie tej in-

stytucji (art. 41 § 1 k.k.s.), dyrektywę zobowiązującą sąd do orzeczenia wobec sprawcy przestępstwa skarbowego, w związku z którym nastąpiło uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej i należności tej nie uiszczono, obowiązku jej uiszczenia w wyznaczonym terminie także w wypadku umorzenia warunkowego (art. 41 § 2 k.k.s.) oraz uzupełnienie katalogu okoliczności uzasadniających podjęcie postępowania warunkowo umorzonego (art. 41 § 3 k.k.s.). Już konieczność sformułowania przepisów o funkcji korygującej wskazuje, że także i przy stosowaniu przepisów Kodeksu karnego, dotyczących warunkowego umorzenia, do których nastąpiło odesłanie (t.j. art. 66 § 1 i 2 oraz art. 67 k.k.), należy uwzględniać odmiennność odpowiedzialności za przestępstwa skarbowe. Analizując treść art. 67 § 3 k.k. godzi się zatem zauważyć, że przepis ten czyni wyraźne rozróżnienie między obowiązkami (do których zalicza naprawienie szkody oraz obowiązki wymienione w art. 72 pkt 1-3, 5 lub 7a k.k.) a środkami karnymi (świadczeniem pieniężnym wymienionym w art. 39 pkt 7 k.k. oraz zakazem prowadzenia pojazdów mechanicznych wymienionym w art. 39 pkt 3 k.k.). Do spostrzeżenia tego wyraźnie upoważnia użycie przez ustawodawcę w przepisie art. 66 § 3 k.k. po spójniku „a” partykuły „ponadto” (por. wyrok SN z dnia 4 grudnia 2003 r., WA 55/03, OSNKW 2004, z. 2. poz. 21), rozgraniczającej środki probacyjne od środków karnych. Nie można zatem zgodzić się z wyrażanym niekiedy poglądem, że świadczenie pieniężne stosowane w wyroku warunkowo umarzającym postępowanie traci charakter środka karnego i staje się obowiązkiem o jednoznacznie wychowawczym charakterze (zob. Z. Sienkiewicz /w/ O. Górniok /red./: Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2006, s. 156; a za tą autorką Sąd Najwyższy we fragmencie uzasadnienia uchwały z dnia 29 marca 2006 r., I KZP 2/06, OSNKW 2006, z. 4, poz. 32, s. 4). Niezależnie od swego wychowawczego oddziaływania, świadczenie pieniężne orzekane w związku z odesłaniem zawartym w art. 67 § 3 k.k. nie przestaje być

środkiem karnym, tak jak nie przestaje nim być także i zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, wymieniony w art. 39 pkt 3 k.k. orzekany jednocześnie z warunkowym umorzeniem (por. np. A. Marek: Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2004, s. 266; B. Kunicka-Michalska w: G. Rejman /red./: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, Warszawa 1999, s. 1094).

Jak już wyżej zasygnalizowano, w przepisie art. 20 § 2 k.k.s. nie odwołano się zresztą nie tylko do możliwości „odpowiedniego” stosowania art. 39 pkt 7 k.k., ale także i przepisu art. 49 k.k. Należy zatem szerzej rozważyć znaczenie braku tego odwołania. Przepis art. 49 k.k. pełni na gruncie Kodeksu karnego bardzo istotną funkcję, wyznaczając zakres stosowania świadczenia pieniężnego oraz określając jego ustawowy pułap kwotowy. Świadczenie pieniężne orzeczone może być tylko na rzecz instytucji wpisanej do wykazu, o którym mowa w art. 49a § 2 k.k. i w wysokości nie wyższej niż określona w art. 49 § 1 k.k. Zatem bez przepisu art. 49 § 1 k.k. już na gruncie Kodeksu karnego samo tylko powołanie art. 67 § 3 k.k. i art. 39 pkt 7 k.k. okazałoby się ułomne w zakresie możliwości orzeczenia świadczenia pieniężnego, albowiem należałoby uznać, że jest to środek o nieoznaczonym stopniu dolegliwości. Nie trzeba szerzej dowodzić, że stosowanie w prawie karnym jakichkolwiek sankcji nieoznaczonych nie jest dopuszczalne. Gdyby zatem nawet założyć, że zawarte w art. 20 § 2 k.k.s. odesłanie m.in. do art. 67 § 3 k.k. obejmuje – z uwagi na treść art. 67 § 3 k.k., w której wymieniono także i art. 39 pkt 7 k.k. – także i *sui generis* pośrednie odesłanie do art. 39 pkt 7 k.k., brak byłoby jakichkolwiek przesłanek do stosowania na gruncie Kodeksu karnego skarbowego art. 49 § 1 k.k. Przepis ten nie został bowiem wymieniony wśród przepisów części ogólnej Kodeksu karnego, które mogą znaleźć odpowiednie zastosowanie na gruncie prawa karnego skarbowego, a nadto nie odsyła do niego także i art. 67 k.k. Z całym naciskiem podkreślić przy tym należy, że w art. 20 § 2 k.k.s. nakazano odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących orzekania

i wykonywania – w takim zakresie, w jakim problematyka ta nie została autonomicznie uregulowana w przepisach Kodeksu karnego skarbowego – innych środków karnych, zawierając w tym zakresie wyraźne odesłania (np. do art. 41, czy też art. 43 § 2 k.k.). Uznanie, że przepis art. 49 § 1 k.k. (a także i przepis art. 49a k.k.) może być zastosowany także na gruncie prawa karnego skarbowego poprzez konstrukcję swoistego „piętrowego”, a nadto jeszcze i „domniemanego”, albowiem dopiero „wyczytywanego” z art. 67 § 3 k.k. i z art. 20 § 2 k.k.s., odesłania, stanowiłoby rażący przykład wykładni rozszerzającej na niekorzyść oskarżonego, która na gruncie przepisów dotyczących reguł odpowiedzialności karnej i systemu sankcjonowania czynów zabronionych, jest – co do zasady – niedopuszczalna. Zakaz stosowania tego typu zabiegów interpretacyjnych odnieść należy także do prawa karnego skarbowego, zgodnie z postulatem prawa karnego „ściśłych granic”. Uwarunkowania omówione w tym fragmencie uzasadnienia uchwały dostrzeżono już na gruncie poprzedniego brzmienia przepisów art. 49 i 49a k.k. (obowiązującego do wejścia w życie ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy, Dz. U. Nr 243, poz. 2426, to jest do dnia 16 maja 2005 r.) w piśmiennictwie (doprowadziły one G. Łabudę i T. Razowskiego w cytowanej wyżej glosie do postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 maja 2002 r. do wniosku, że „dla prawa karnego skarbowego świadczenie pieniężne nie istnieje”, Prok. i Pr. 2003, nr 3, s. 106). Jeśli zatem brak recepcji przepisów art. 39 pkt 7 k.k. oraz art. 49 § 1 i art. 49a k.k. stanowiłby jedynie swoiste przeoczenie ustawodawcy, którego zamiarem było jednakże stosowanie instytucji świadczenia pieniężnego także i na gruncie odpowiedzialności karnej skarbowej, nic nie stało na przeszkodzie, aby przy późniejszej nowelizacji przepisów Kodeksu karnego skarbowego, w wyraźny sposób zadekretował on swą, wyrażoną dotychczas w nieczytelnej formie, rzeczywistą wolę. Tymczasem w obszernej nowelizacji (zob. ustawę z dnia 28 lipca

2005 r. o zmianie ustawy Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. Nr 178, poz. 1479, która weszła w życie z dniem 17 grudnia 2005 r.), obejmującej także i art. 20 § 2 k.k.s., a więc właśnie przepis zawierający katalog odesłań, w materii stanowiącej przedmiot analizy niniejszej uchwały nie wprowadzono żadnych zmian. Wykładnia systemowa i historyczna pozwala zatem na stwierdzenie, że zarówno w obowiązującym stanie prawnym, jak i w stanie prawnym obowiązującym przed zmianami nowelizacyjnymi, ustawodawca nie zamierzał dokonywać recepcji na grunt Kodeksu karnego skarbowego instytucji świadczenia pieniężnego, uznając, że inne, specyficzne dla odpowiedzialności karnej skarbowej, formy dolegliwości o charakterze ekonomicznym, są wystarczające.

Wypada, już na marginesie, wskazać, że recepcja art. 67 k.k. na grunt prawa karnego skarbowego ma, pomimo brzmienia art. 20 § 2 k.k.s., odsyłającego na tzw. pierwszy rzut oka do całości tego przepisu, także i z innych przyczyn bardzo ograniczony zakres. Wymienione w tym przepisie obowiązki probacyjne nie będą bowiem miały – oprócz, rzecz jasna, obowiązku zgodnego z prawem zachowania w okresie próby oraz informowania sądu lub kuratora o przebiegu próby (por. Z. Radzikowska w: G. Bogdan, A. Nita, Z. Radzikowska, A. Światłowski: Kodeks karny skarbowy..., *op. cit.*, s. 62) – w tej specyficznej kategorii spraw w ogóle zastosowania. Ze względu na przedmiot ochrony trudno sobie wyobrazić zobowiązanie do przeproszenia pokrzywdzonego, czy też do wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby. Równie trudno przyjąć, aby w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego skarbowego uzasadnione było zobowiązanie sprawcy do naprawienia szkody, skoro o szkodzie w rozumieniu uszczerbku materialnego oraz w innych dobrach pokrzywdzonego na gruncie przestępstw skarbowych nie można mówić (zob. szerzej G. Łabuda i T. Razowski, *op. cit.*, Prok. i Pr. 2003, nr 3, s. 109-110). Zupełnie absurdalne byłoby zaś założenie, iż możliwe jest stosowanie przy skazaniu

za przestępstwo skarbowe środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 3 k.k., t.j. zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, o którym mowa jest w tej samej, końcowej części przepisu art. 67 § 3 k.k., w której wymieniony został także środek karny z art. 39 pkt 7 k.k., to jest świadczenie pieniężne.

Podsumowując stwierdzić należy, że w przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo skarbowe nie jest dopuszczalne orzeczenie świadczenia pieniężnego na podstawie art. 39 pkt 7 k.k.